

FOKUS

Viden, kultur og kvalitet i digitale rammer

Nationalbibliotekets strategi 2011-2014

Af vicedirektør, nationalbibliotekar Steen Bille Larsen

Nationalbiblioteket har vedtaget en ny strategiplan for perioden 2011-2014. Den nye strategi har som mål at fortsætte arbejdet med at vende det biblioteksfaglige fokus mod den digitale verden og den digitale referenceramme.

Ved det digitale bibliotek i Nationalbibliotekets forstand forstås et bibliotek, der overordnet, principielt og i alle

afgørende henseender styres, forvaltes og administreres digitalt, hvor indgangene eller adgangene er digitale, hvor informationerne og den personuafhængige formidling om biblioteket, dets opgaver, indhold og funktioner i tilstrækkelig og/eller udtømmende forstand er digitale, hvor kommunikationskanalerne til brugere, myndigheder og internt er digitale og i juridisk forstand som sådanne forpligtende og bindende, og endelig at væsentlige dele af indholdet kan findes digitalt. Samtidig vil biblioteket stadig i høj grad også være et fysisk bibliotek med omfattende fysiske samlinger, som skal bevares for eftertiden.

Mange af de forandringer, som biblioteket satser på at gennemføre i perioden 2011-2014, udspringer af og understøttes af digitale løsninger. Digitale løsninger er helt nødvendige for, at Nationalbiblioteket kan opretholde sin brugerorienterede opgavevaretagelse. Det er bibliotekets ambition at møde brugerne digitalt, der hvor de befinder sig. Overordnet skal Nationalbiblioteket i strategiperioden:

- opbygge nationale, digitale systemer inden for områderne tekst, noder, billeder (fotografier) til pligtaflevering, anden erhvervelse, produktion, markedsføring, salg og bevaring – baseret på såvel digitalt fødte som retrodigitaliserede værker,
- satse massivt på retrodigitalisering af samlinger og formidling af disse via Internettet,
- følge en fokuseret bevaringspolitik, der også sikrer en bevaringsindsats for såvel de fysiske som de digitale samlinger.

iPad er et godt eksempel på, hvor indbydende det er blevet at læse tekster på en skærm. I Nationalbibliotekets strategi for 2011-2014, Viden, kultur og kvalitet i digitale rammer, spiller de digitale udfordringer en helt central rolle



Nationalbibliotekets opgave som forsknings- og serviceinstitution er at give adgang til forskning og uddannelse på videregående niveau, samt til oplysning i bredere forstand for den del af befolkningen, der søger relevant viden, og som ikke kan få svar ad anden vej. Nationalbiblioteket er karakteriseret ved at betjene forskere og studerende fra de videregående uddannelser, uanset institutionstilknytning, samt personer med dybtgående, individuelle interesser i aspekter af den del af den danske kulturarv, som Det Kongelige Bibliotek har ansvaret for. Nationalbibliotekets opgave er især at betjene tre hovedbrugergrupper: forskere (danske såvel som udenlandske), de almene brugere med behov for særlig information samt kulturbrugere.

Strategien er omsat i syv strategiske mål, hvor udviklingen af de digitale funktioner, services og ydelser er helt dominerende.

Der skal gøres en indsats for at fremme overgangen fra analog pligtaflevering til digital pligtaflevering. Masseretrodigitalisering og selektiv retrodigitalisering af fysiske samlinger er et massivt satsningsområde, således at bibliotekets samlinger bliver direkte tilgængelige på Internettet. Der skal udvikles metoder og systemet, således at biblioteket kan indsamle

digitalt fødte materialer, som falder inden for eller uden for pligtafleveringsloven, koncentreret om digitale forfatter-, kunstner- og forskerarkiver, digitale noder, digitale optagelser af eksperimenterende dramatik, digitale dramatiske tekster (rollehæfter), elektroniske spørgeskemaer (forskningsdatasæt), digital lyd, computerspil, digitale kortværker, digitale billeder og lagring af forlagenes digitale forlæg. Bevaringsindsatsen for de fysiske samlinger skal fortsætte og samtidig skal arbejdet for at sikre langtidsbevaringen af de digitale samlinger videreudvikles. De kulturelle aktiviteter i Den Sorte Diamant er fortsat et vigtigt område. De skal skabe synergi, synlighed og goodwill for den samlede institution, dvs. både nationalbiblioteks- og universitetsbiblioteksopgaven.

Det er afgørende for virkeliggørelsen af strategien, at personalets kompetencer og ekspertise lever op til udfordringerne. Det Kongelige Bibliotek skal fortsat være en attraktiv arbejdsplads, som fastholder og tiltrækker de dygtigste og mest innovative medarbejdere.

I andet halvår af 2012 vil målopfyldelsen for perioden 2011-2012 blive evalueret med henblik på at fastsætte strategiske mål for perioden 2013-2014.